Accursius, Guilelmus: Casus longi super Institutis
Straßburg, ca. 1488 [GW 11711] [Sack 14] Seite 74a

fuerit seruus tuus.poteris ne agere contra
dñm q̄ndã serui tui nũc ex illo delicto Et rẽ
spon:dñs iust ꝙ iã finita ẽ illa actio q̄ ꝑmo
cõpetebat.Deducta est eñ in eũ casũ a q̄ nõ
poterat incipe.ꝛ q̄uis postea illũ seruũ alie
naueris adhuc nõ poteris ꝯtra eũ sic n̄ poꝰ
terit seruꝰ alienatꝰ vl' manumissus ĩ quẽ do-
minus suꝰ deliquerat agere ꝯtra ipm.ꝛ h̄ d.
Sed veteres ꝛc.Dixi vob q̄lr dñs ꝯuenit
act.noxali.ꝛ q̄lr poterit se liberare dãdo ser
uum ꝑ noxa.Hoc etiã habebat olim locũ ĩ
filijs vtriusqꝫ serus.Noua aũt ꝯstitutio re
cte respuẽdo hãc asperitatẽ existimat ꝛ statu
it h̄ solũ in seruis hr̄e locũ.ꝛ maxime qꝛ vete
res legũ actores scripserũt filiossa.ꝑ dilict̄
eoꝝ conueniri posse.

Si quadrupes paupiez fecisse dicat.

Rubrica ista bñ ꝯtinuat in apparaꝰ
tu h̄ excepto.qꝛ loco illiꝰ ꝑbi ex maꝰ
leficijs seruoꝝ ꝑpter q̄ maleficia ser
ui dant ꝑ noxa.qd̄ verbũ ponit in ꝑncipio
tituli p̄cedent̄.ponit in ꝑnci.istiꝰ ti.illud ver
bũ aĩaliũ noie.vñ dic̄.Aĩaliũ noie ꝛc.Queꝰ
siui a legislatore q̄lr ꝯueniamur noĩe aĩaliũ
que rõne carẽt si damnũ dederint.Et rñ.ꝙ
si aĩal rõne carens lasciuia vl' feritate dãnũ
dederit vl' paupiem fecerit alicui.poterit cõ
tra te agi act.noxali de pauperie.Que q̄dẽ
act.descẽdit ex.l.xij.tab.poteris tñ liberari
dando illud aĩal ꝑ noxa.Sed dñe q̄lr aĩal
irrõnale põt dare damnũ aut pauperiẽ faceꝰ
re.Et ipe rñdet.Frater si equꝰ tuus calcitro
sus calce ꝑcusserit.aut bos tuꝰ solitus corꝰ
nu ꝑcutere cornu ꝑcussit.ꝛ dãnũ dant ĩ pau
periẽ faciũt.ꝛ ꝑpter hoc locũ hꝫ hec acti.fm
ꝙ de h̄ in ꝑ xi.§.apparebit.Hec aũt actio ꝛc.
Quesiui a dño iust.Dñe ꝑ deo dicatis miꝰ
hi vtꝝ hec act.locũ habeat in oĩbꝫ aĩalibus
q̄ rõe carent ꝛ rñ.Fr̄.hec act.locũ hꝫ in oĩbꝫ
aĩalibꝫ q̄ carẽt rõe.dũmodo ꝯ naturã sui ge
neris ꝛ ꝯsuetudinẽ moueant ꝛ alicui damꝰ
nũ dederint.ceterũ si ex naturali feritate ali
cui damnũ dederint.cessat hec actio.vnd̄ si
vrsus a dño suo fugerit ꝛ alicui nocuerit vl'
pauperiẽ fecerit nõ põt dñs eiꝰ q̄ndã ꝯueniꝰ
ri.qꝛ ex q̄ fera euasit desinit esse dñs.Paupe
ries ꝛc.Dñe ꝑ deo exponatis ꝛ dicatis miꝰ
hi q̄d ẽ paupies.Et rñdet.Frater.pauperi
es est damnũ sine iniuria.Aĩalia aũt irratiꝰ
onabilia que rõne carẽt nõ pñt iniuriam fa
cere.qꝛ iniuria ꝑtinet ad noxalẽ act.Ceterũ
sciendũ est ꝛc.Jam dictũ est supra ꝙ nõ ha
bet act.noxalis de pauperie locum nisi aĩal
fuerit sine rõne ꝛ cõtra naturã sui gener̄ no
cuerit.Et scire debetis ꝙ edilicio edicto ꝑꝰ
hibitũ ẽ ne quis habeat canẽ verrẽ vl' aprũ
vl' aliud aĩal qd̄ transeũtibꝫ nocere possit ea
ꝑte quã vulgo iter sit ꝛ si habeat ꝛ illud aĩal
libero homi nocuerit condemnabit ille q̄
illud animal habuerit inq̄ntũ iustum visum
fuerit iudicanti non habendo deformitatis
estimationẽ.quia deformitas humani corꝰ
poris estimari nõ põt.Si aũt in alijs rebꝫ
dederit damnũ condemnabit in duplum.
Preter has aũt ꝛc.Scire debetis ꝙ q̄ñ ali
quod aĩal nocituꝝ ꝯtra naturã sui generis
est in eo loco quo vulgo iter sit preter act.in
factũ que descendit ex edilicio edicto.simil'r
habet locũ ꝯtra eũ act.noxalis de pauperie
vtilis.sed dñe si sic est ergo datis vos duas
act.ꝑ eodem delicto.Frater verũ est.Cum
eñ plures sint act.penales ex eodẽ delicto
descendentes vna alteram concursu nõ tolꝰ
lit.Et hoc dicit.

De his ꝑ q̄s agere possumus.

Hunc admonẽdi ꝛc.Dictũ est suprã
de his q̄ ꝑ se ipsis Hic aũt agit iust.
de illis qui ꝑ alijs iudiciũ suscipiũt
vel agunt dicens.Nũc admonẽdi ꝛc.Acceꝰ
si ad dñz iusti.ꝛ quesiui ab eo.Dñe quis est
ille qui potest ꝑ alio agere.Frater dicit ipse.
Scire debes ꝙ licitũ est cuilibet nomĩe suo
age vl' nomine alieno.Nomine suo sicut ꝑ
facto suo.nomine alieno veluti nomine pro
curatorio vl' tutorio vl' curatorio.ꝛ sic serua
tur hodie.Olim autem potuit quilibet age
re nomine suo sed non nomine alieno.nisi
in casibus positis in litera.ꝛ quia antiquiꝰ
tas ista modernis dura videbat ꝛ magnaꝫ
afferebat incõmoditatem ꝙ alieno nomine
agere non licebat.eo ꝙ multis de causis im
pediebantur homines quominus res suꝰ
as exequi possent.Propterea ceperunt hoꝰ
mines per procuratores litigare.hoc dicit.
Procurator ꝛc.Accessi ad dñm iustinianũ
ꝛ quesiui ab eo si procurator debeat instituĩ
certis verbis ꝛ presente aduersario.ꝛ respõꝰ
det dominus Justinia.dicens.ꝙ certa ꝛ so
lennia verba non oportet esse quibus ꝑcuꝰ
rator constituit.sed ꝑ q̄cunqꝫ ꝟba constitui

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/accursius1488/0153
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg